

SNL-insectenkarteringsonderzoek 2017 + 2018 in de Lendevallei

Gerard Bergsma

In 2017 en 2018 hebben Barbara Mather, Ep van Hijum en Gerard Bergsma (en anderen) op uitnodiging van It Fryske Gea meegedaan aan SNL-insectenkarteringsonderzoek in de Lendevallei. **SNL** staat voor **S**ubsidiestelsel **N**atuur en **L**andschap. Eén keer in de zes jaar dient een natuurgebied op een aantal kwalificerende soortgroepen te worden geïnventariseerd, waaronder dagvlinders, libellen en sprinkhanen. Dit om te kunnen beoordelen wat de kwaliteit van het gebied is. Via het SNL verleent de provincie Fryslân subsidie voor het behoud en de ontwikkeling van natuurgebieden. In 2020 wil de provincie de Lendevallei kunnen beoordelen.

Een gebied bestaat vaak uit een aantal natuurbeheertypen. Per natuurbeheertype is binnen die soortgroepen (dagvlinders, libellen en sprinkhanen) een selectiekeuze gemaakt van indicatieve soorten die de kwaliteit van een natuurbeheertype staven. Die indicatieve soorten noemt men de kwalificerende soorten.

It Fryske Gea is daarnaast ook geïnteresseerd in het voorkomen en de verspreiding van Rode-Lijst-soorten en enkele typische dagvlindersoorten van waardevolle graslanden.

De insecten (dagvlinders, libellen en sprinkhanen) moeten volgens de *Werkwijze Monitoring en Beoordeling Natuurnetwerk en Natura 2000/PAS* en een bepaald programma van eisen worden gemonitord. Deze eisen zijn:

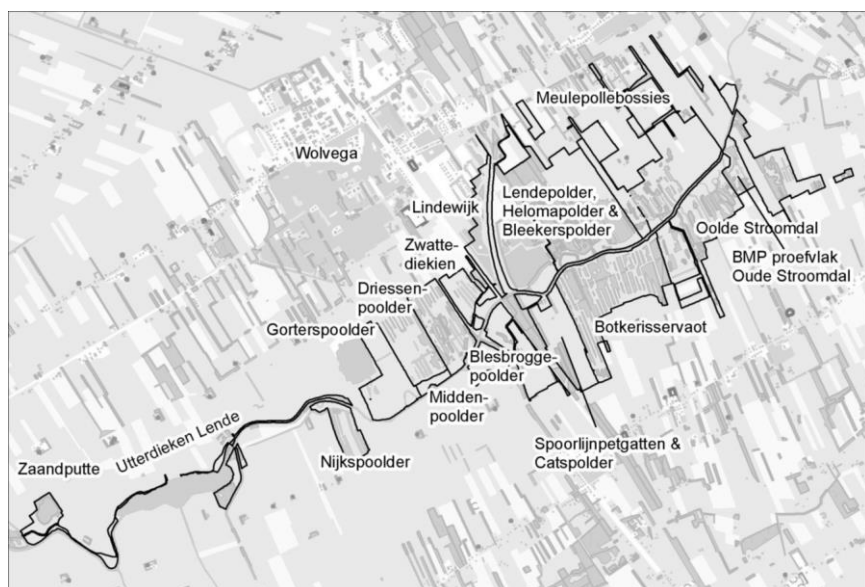
1. Nauwkeurigheid: de insecten moeten gebiedsdekkend in kaart worden gebracht, waarbij per soort minimaal één waarnemingspunt per hectare wordt vastgelegd op de exacte locatie. De waarnemingen dienen bij voorkeur te worden vastgelegd met de App ObsMapp van Waarneming.nl
2. Bezoekfrequentie: om de insecten te monitoren, moeten minimaal drie volledige veldbezoeken worden uitgevoerd in de periode 15 mei tot en met 31 augustus, waarbij rekening moet worden gehouden met de periode waarin de te verwachten soorten actief zijn. Buiten deze periode mag ook gemonitord worden, als de meetsoorten juist dan actief zijn.
3. Weersomstandigheden: de monitoring moet plaatsvinden tussen 10.00 en 18.00 uur bij een minimale temperatuur van 17 graden Celsius, een maximale bewolking van 50 procent, een maximale windkracht van 5 op de schaal van Beaufort en geen neerslag.

Het karteren van de vele gebiedsdelen van It Fryske Gea (aan weerszijden van de snelweg A32) in de Lendevallei is vanwege de omvang en de ruigte van sommige terreinen geen sinecure en vergde een behoorlijke inspanning van de onderzoeksgroep. Gelukkig kon er gedurende twee seizoenen veldwerk worden verricht. In 2017 werd gestart in de gebiedsdelen Driessenpoolder, Catspoolder en Spoorlijnpetgatten, Oolde Stroomdal, Nijkspoolder, Domeinenpoolder, Gorterspoolder, Lendepoolder, Middenpoolder. In 2018 werd ook geïnventariseerd in de gebiedsdelen Sickingapoolder, Bleekerspoolder en Entegatten,

Helomapoolder, Botkerisservaot, Tepespoolder, Zaandputte en Utterdieken, Zwattediekien en Blesbroggepoolder.

De in de deelgebieden voorkomende natuurbeheertypen bestaan uit moeras, rietland, veenmosrietland, moerasheide, nat schraalland, vochtig hooiland, kruidenrijk grasland en bos.

Het gehele gebied was fantastisch om twee seizoenen te doorkruisen en om inventariseerwerkzaamheden te verrichten. It Fryske Gea is er in een reeks van jaren in geslaagd om de natuurwaarden van de Lendevallei aanzienlijk te verhogen, want vlinders, libellen en sprinkhanen werden overal en in groten getale door ons gezien. Het ontwikkelt zich steeds verder in de richting van een natuurparadijs. In totaal werden 25 soorten dagvlinders waargenomen, waaronder 4 Geelsprietdikkopjes, 11 Grote weerschijnvlinders, 177 exemplaren van de Zilveren maan en zelfs 1 Resedawitje/Oostelijk resedawitje. Van sommige dagvlindersoorten werden er vele honderden geteld, zoals bijvoorbeeld 762 exemplaren van het Bruin zandogje. Ook

de vele soorten libellen indiceren, dat de Lendevallei als reservaat zeer bijzonder is. Wat te denken van bijvoorbeeld 2616 Bruine korenbouten, 14 Blauwe breedscheenjuffers, 163 Gevlekte glanslibellen, 151 Gevlekte witsnuitlibellen, 56 Groene glazenmakers, 4 Kempense heidelibellen, 104 Sierlijke witsnuitlibellen, 46 Vuurlibellen en zelfs een Zuidelijke keizerlibel. Wij hebben tijdens onze urenlange zwerftochten zeer van al het moois genoten!

Met dank aan It Fryske Gea voor het gebruik van het overzichtskaartje van de Lendevallei.